

Handläggare Camilla Jönsson
Tel +46 (0)8 214 930
Camilla.jonsson@ssnf.org

DNR: Fi2020/00647/4
Finansdepartementet
fi.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande gällande Kommunutredningen SOU 2020:8

Svenska Stadsnätetsföreningen är en bransch- och intresseorganisation som representerar stadsnät i 200 kommuner. Stadsnäten är nätägare av ny modern IT-infrastruktur och säljer grossistprodukter till både operatörer och tjänsteleverantörer. 94 procent av Sveriges stadsnät är kommunalägda.

Stadsnätetsföreningen verkar för öppna stadsnät, en modell som har varit mycket framgångsrik. I de öppna näten kan operatörer och tjänsteleverantörer, som inte själva äger egen bredbandsinfrastruktur hyra in sig och på så sätt nå ut med sitt tjänsteutbud till slutkunder. Det innebär att aktörer som historiskt inte varit inne i telekomsektorn har en låg inträdeströskel för att erbjuda sina tjänster till allmänheten/näringslivet. Modellen öppna nät innebär att stadsnätet bär ansvaret för det öppna nätet och ska säkerställa att lika och icke-diskriminerande villkor efterlevs samt ska säkerställa god konkurrens i nätet.

Stadsnätetsföreningen tackar för möjligheten att få svara på remissen.

Yttrandet

Stadsnätetsföreningen håller med kommunutredningens slutsats att kommunernas kapacitet för att utföra sina uppdrag har en avgörande betydelse för hur de ska utvecklas. Kommunerna har vitt skilda förutsättningar och därav blir förmågan att arbeta utvecklingsinriktat och strategiskt alltmer olika i kommunerna. Utredningen lyfter tre centrala utmaningar för kommunerna: tillgång till bredband, ekonomiska resurser och rekrytering av personer med rätt kompetens. Stadsnätetsföreningen kan i kommunutredningen utläsa en rad angelägna och konstruktiva förslag för att stärka kommunernas roll avseende välfärdsuppdraget.

DIGG bör ges i uppdrag att stödja kommunernas digitaliseringsarbete (avsnitt 20.5.3)

Utredningen belyser frågan om stöd för kommunernas digitaliseringsarbete, där ett behov av att staten tar ett större ansvar för att stödja kommunerna konstateras. Utredningen föreslår att Myndigheten för digital förvaltning (DIGG) bör ges i uppdrag att stödja kommunernas digitaliseringsarbete. Stadsnätetsföreningen bifaller utredningens bedömning.

Behov av ändringar i speciallagstiftning om grundläggande infrastruktur för att underlätta samverkan mellan kommuner (avsnitt 20.6.2)

Ett smart samhälle växer fram och stora som små kommuner måste få rätt förutsättningar att ta del av digitaliseringens möjligheter. Stadsnätetsföreningen instämmer i utredningens resonemang om att en välutvecklad och tillgänglig bredbandsinfrastruktur utgör en viktig del för platsers lokala attraktivitet samt för att kunna tillhandahålla kommersiell och offentlig service gentemot invånarna – i såväl små som stora kommuner.

De kommunala stadsnäten kan inte konkurrera på lika villkor och kan därför inte fullt ut bidra till att uppfylla målen i bredbandsstrategin, eftersom kommunala stadsnät är begränsade till att bedriva sin verksamhet inom ägarkommunen. Stadsnätetsföreningen anser ett undantag införskyttsamt för att möjliggöra att bredbandsmålen nås. Det finns sedan tidigare undantag från lokaliseringsprincipen när det

gäller annan samhällsviktig infrastruktur, som exempelvis el och fjärrvärme. Post-och telestyrelsen (PTS) har i en utredning (PTS-ER-2018:20) konstaterat att det kan finnas behov av att undanta stadsnäten från lokaliseringsprincipen. Även Sveriges kommuner och regioner har uppmärksammat frågan i en hemställan till regeringen ([länk](#)).

I Sverige är det vanligt att bredbandsverksamhet sker i kommunal regi. Dessa kommunala verksamheter benämns ofta stadsnät. De kan bedrivas i kommunens egen förvaltning, men ofta drivs bredbandsverksamheten i kommunala aktieföretag. Det finns ungefär 160 kommunalt ägda stadsnät som tillsammans utgör 51% av marknaden. Lokaliseringsprincipen i kommunallagen innebär i praktiken en begränsning för kommunala stadsnät att bedriva sin bredbandsverksamhet inom ägarkommunen/ägarkommunerna. Ibland innebär denna begränsning att bredbandsverksamheten inte kan bedrivas på ett i alla delar ändamålsenligt sätt. På samma sätt som gäller för annan liknande infrastruktur (elnät, gasnät, fjärrvärmenät) utgör en kommun inte nödvändigtvis ett rationellt område för avgränsning av ett nät. Ska de kommunala stadsnäten kunna fortsätta bidra till bredbandsutbyggnaden blir det allt viktigare att de kan driva sina nät på det mest kostnadseffektiva sättet och bedriva sin bredbandsverksamhet på ett ändamålsenligt sätt. Det skulle innebära att fler kommuner skulle kunna nås av fibernät och kommunernas konkurrenskraft stärks.

Sammanfattningsvis en robust och säker bredbandsuppkoppling kommer att vara helt avgörande för att kommunerna ska ha möjlighet att kunna erbjuda tjänster och service på ett effektivt sätt. Ett väl utbyggt fibernät måste anses vara en stor strategisk tillgång inte bara för Sverige som helhet utan är också en viktig konkurrensfaktor för kommunerna runt om i landet. Ett undantag från lokaliseringsprincipen på bredbandsområdet skulle kunna bidra till en förbättrad konkurrenssituation på bredbandsmarknaden och fler områden som idag inte har tillgång till fibernät skulle kunna byggas ut.

Stadsnätsföreningen anser att det finns skäl till att de kommunala stadsnäten undantas från lokaliseringsprincipen. Med hänsyn till regeringens vision om ett helt uppkopplat Sverige samt för att uppnå mål i den nationella bredbandsstrategin finns det ett stort behov av att samverka mellan kommunerna och rådande lagstiftning hindrar den utvecklingen.

Mikael Ek,
Vd

Jörgen Svärth
Ordf.